

בעזהש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

פנחס

גליון תצ"ג

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולדקיש¹

בארץ ישראל (מספר טעל. חדש) 079.704.0017 ולדקיש¹

בענגלאנד (מספר טעל. חדש) 03.33015.0717 ולדקיש¹

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל

נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נوسیפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

פרשת פנחס

בזכות פנחס זכו לשם י"ה * מעז יצא מתוק * מקדים רפואה למכה * הבוטח בה' הקב"ה מצילו * לבטוח בה' כילד הבוטח באביו * לימוד מידת הבטחון ממעשה דלוט * יסוד האמונה שהכל תלוי בהנהגת ה' * גם מתנת אחרים הוא מידו הרחבה והמלאה * גודל מידת בטחונו של הלל * אפילו רשע הבוטח זוכה לחסד * לבטוח בה' שהכל אצלו כטבע * יעשה השתדלות מועטת ויבטח בה' * לבטוח בה' ולא לחזור אחרי הסיבה * ע"י הבטחון מקבלים גם הכלים הנכונים * כפי הבטחון כך מושיעו ה'

פִּנְחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַגִּיד אֶת חֲמַתִּי מֵעַל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קְנָאֲתִי בְּתוֹכָם וְגו' (כב, יא).

בזכות פנחס זכו לשם י"ה

שביחד יוצא שם י-ה), רק אחר מעשה פנחס שהמשיך עליהם שם י"ה.

בספר תפארת שלמה בפרשה זו

מפרש הפסוק (תהלים קיח, ה) 'מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה', רחנה כשאדם נמצא בצרה ח"ו, אז כל חפצו ורצונו רק לצאת לרווחה, אך השי"ת בחסדו מרבה להיטיב ולהושיעו 'במרחב י-ה', דהיינו ששורה עליו שם י"ה. כמו בפנחס דכתיב (תהלים קו, ג) 'ויעמוד פנחס ויפלל' וגו', עשה עמם טובה יתירה, להיות שורה עליהם שם י"ה, כמו שמצינו להלן (במדבר כו, ה) 'החנוכי' הפלואי', אשר מקודם לא זכו לזה (לאות ה' בתחילה ולאות י' בסוף,

למדנו מכאן גודל רחמי וחסדי ה', דאף כאשר האדם מתפלל ומבקש מה' מעומק לבו להושיעו מצרה, ועיקר דאגתו היא איך להפטר מאותה צרה אשר נמצא בתוכה עתה, מכל מקום אין הקב"ה מצילו רק מצרה זו, אלא מושיעו גם משאר צרות שלא נודעו לו שעתידות לבא, ועדיין הן מכוסות מאתו.

ובענין זה ידוע בשם הרה"ק ר' מאיר מפרימישלאן זי"ע

לפרש הפסוק (דברים כה, ה) 'ברוך
טנאך ומשאריתך', 'ברוך טנאך'
זאלסט אונז געבן וואס מיר האבן
זיך שוין אויסגעטענעט (שתתן לנו מה
שכבר הפצרנו ובקשנו), 'ומשאריתך' אויף
די איבער געבליבענע וואס מיר
האבן אפילו נישט געוויסט צו
בעטן, דאס זאלסטו אונז אויך
געבן (שגם על שאר הענינים שאתה יודע
שיצטרכו לנו, ואנו אפילו לא יודעים שצריך
להתפלל עליהם, ג"כ תתן אותם לנו).

מעז יצא מתוק

ראיתי בספר ישועה ונחמה סיפור
נורא של השגחה פרטית,
מעשה ביהודי שהלך ברחוב,
ולדאבון לב עבר רכב (קא"ר) ודרם
אותו, היהודי נפצע בבטנו, ויצא
ממנו הרבה דם עד שאבד את
הכרתו, באו אנשי הצלה ולקחו
אותו לבית החולים, מיד הכניסו
אותו לחדר ניתוח, לאחר
שהתעורר הגיע הרופא הראשי של
בית החולים לבקר אותו, מיד שאל
אותו היהודי: איך הצליח הניתוח?!
הרופא ענה לו כשדמעות בעיניו:
אלמלא ראיתי את הנם

הגדול בעיני לא הייתי מאמין,
הניתוח הצליח הרבה יותר ממה
שהיה עולה בדעתך בחלומך היפה
ביותר, והמשיך וסיפר לו: כאשר
הביאו אותך לכאן היית במצב קשה,
מיד הכנסנו אותך לחדר ניתוח,
באמצע הניתוח התגלה שיש בבטןך
המחלה האיומה ר"ל, ובאותו ניתוח
הסרנו גם את הגעווין"ם (הגידול
הממאיר) שהיה בתחילת דרכו ולא
הספיק להתפשט, וכעת הנך בריא
לחלוטין בחסדי שמים.

סיים הרופא ואמר: דע לך
העקסידענ"ט (התאונה) הזה
היתה ישועה גדולה בשבילך, כי
לולי כן יכול היתה המחלה עלולה
להתפשט בגופך מבלי שתרגיש
בה, רק כשהיתה מגיעה למצב
שבו כבר לא יכלו לעשות כלום,
אז היית מרגיש בה, ולבטח היית
הולך מן העולם בגיל צעיר, ע"כ
עליך להודות לה' על
העקסידענ"ט, שבזכותה ניתחו
אותך גם על המחלה שהיתה
נסתרת, ובסייעתא דשמיא הנך
עתה בריא כאחד האדם.

מקדים רפואה למכה

למדנו מזה, שאין הקב"ה נותן מכה אלא אם הקדים לה רפואה, כפי שהיה מרגלא בפומיה דהרה"ק הבית ישראל מגור זי"ע בשם זקינו הרה"ק החידושי הרי"ם מגור זי"ע, דאיתא בגמרא (קידושין סט, א) אין עבד עברי נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג, כלומר אין נותנים לישראל שיעבוד ונסיונות קשים, אלא כאשר הכין להם הקב"ה תחילה ענין פדות ורווחה, ובכל צרה והסתר הקב"ה מקדים רפואה למכה, וע"כ 'אם אין יובל' פירשו שאין אפשרות שיצא העבד לחפשי, אין דין עבד עברי נוהג כלל, שאז אין הקב"ה מביא עליו את הרעה.

וזה נרמז בפסוק הנ"ל, 'ענני במרחב י-ה', כי מעז יצא מתוק, שכל רע שעובר על האדם, אם ישכיל יראה שלא היה לרעתו, אלא אדרבה היה לו להצלה גדולה.

הבוטח בה' הקב"ה מצילו

אמנם פסוק זה מלמדינו גם מעלת הבוטח בה', 'מן המיצר'

כאשר האדם נמצא במיצר, וחפצו ורצונו להפטר ממצרו, 'קראתי י-ה' העצה היא שיבטח בה' ויקרא אליו, ואז יוכה 'ענני במרחב י-ה' שהקב"ה יחלצו ויושיעו מכל צרותיו.

וכדאיתא במדרש (ילקוט שמעוני תהלים רמז תשי"ד) על הפסוק (תהלים לא, ב) 'בך ה' חסיתי אל אבושה לעולם', אתה מוצא שכל מי שבטח בהקב"ה הוא מצילו, שנאמר (ישעיהו ג, י) 'יבטח בשם ה' וישען באלקיו', תדע לך שכן הוא, חנניה מישאל ועזריה שבטחו בו, הציל אותם, וכן אתה מוצא בדניאל שהצילו מן הבור, אמר דוד הואיל וכן הוא, שכל מי שבטח בך אתה מצילו, 'בך ה' חסיתי', וכן הוא אומר (ישעיהו מה, יז) 'ישראל נושע בה' תשועת עולמים לא תבשו ולא תכלמו'.

לבטוח בה' כילד הבוטח באביו

ומידת הבטחון בה' צריכה להיות כמו ילד הבוטח באביו, כי הסדר הוא שדרכו של הבן לשום כל מבטחו באביו, אשר כרחם אב על בנים יחוס וירחם עליו, וידאג

הראש כל סדרי הנהגת העסק, וכך הכנים את בנו לעבוד בעסקו כפועל פשוט מן השורה.

ואירע שהבן עשה איזה דבר בפשיעה, שגרם נזק גדול לעסק, והעמידוהו למשפט לפני השופטים, ומצאוהו חייב, וקנסו אותו שצריך להתפטר מן העסק, אמנם היתה קבועה מתחילה אפשרות לערער על המשפט, וכך התנהל דין זה משופט לשופט, עד שהגיע למשפט העליון, שהתנהל בנוכחותו של בעל העסקים, אביו של הנשפט, וגם כאן נמצא לפי כללי המשפט שחייב להתפטר, בלי שום דרך ואופן לחננו ולהניחו בתוך העסקים.

ובעת שקראו לפניו את פסק דינו, נכנס הבן לתוך דברי השופט ויאמר לו: אבי! הלא מלבד היותך בעל העסקים והשופט העליון בעסקים אלו, הרי אתה גם אבי, והנני מתחנן לפניך, שתחוס עלי כאב על בנו, ותבטל לגמרי את כל התלונה כנגדי, ואצא בדימוס ובחסד מלפניך, הרי אתה הוא שקבעת את כל החוקים

יום ולילה לכל מחסורו אשר יחסר לו.

וראיתי בספר אגרת על הבטחון משל נפלא בענין זה, לאיש עשיר שהיה לו בית חרושת גדול עם פועלים הרבה, ולמען הסדר הטוב קבע חוקים קבועים, והפועלים היו חייבים לציית לכל החוקים, וקבע קנס ועונש על מי שעובר על החוקים, ועל עבירה חמורה ביותר היה העונש לפטר את העובד ממשרתו לגמרי. והעמיד שופטים אשר יפסקו בכל מעשה והפסד, מהו העונש המגיע לפועל שנחשל מעבודתו ומזיק את העסק, כפי החוקים הקבועים, אבל הכל היה מתנהל בידיעתו של בעל הבית, שהיו נמלכים בו בתחלה ובסוף.

ויהי היום, ובעל העסק הכנים את בנו לתוך עסקיו, כדרך הסוחרים הגדולים בחפצם כי ימלא בנם את מקומם לעתיד לבוא, לעמוד בראש ולנהל את כל העסקים, אשר על כן יכניסו תחלה במדריגה התחתונה ביותר, למען ילמד מן התחתית ועד

שבהם מתנהגים כל העסקים וכל המשפטים, ומי יאמר לך מה תעשה כאשר תרצה לבטל את המשפט, הלא אתה הוא השופט העליון ואי אפשר לערער אחריו, חנני והניחני לעלות יותר ויותר עד שאקבל את מה שהבטחתי לנהל את כל העסק! וכרחם אב על בנים, שמע האב לבנו ויעש לו כרצונו.

הנמשל הוא: הגם שהקב"ה קבע את משפטי ההנהגה, והוא עצמו מנהיגם, וזהו רצונו, ובודאי לא יעשה ח"ו תורתו פלסתר, מכל מקום אין שום דבר מכריחו ח"ו, ויכול לעשות ככל אשר ירצה, ולחון את אשר ירצה לחון אפילו שאינו הגון, ולרחם את אשר ירחם אע"פ שאינו כדאי.

וזוהו סוד הקיווי והבטחון בהקב"ה, שאנו שמים את יחבנו ומבטחינו בה', שיעמוד מכסא דין לישיב על כסא רחמים, ואפילו שהאדם מכיר מן ערכו ושפלות עצמו, שאינו ראוי והגון לזה, מכל מקום יתבונן הלא הקב"ה הוא אבינו שבשמים, ואפילו שיסד כל

לימוד מידת הבטחון ממעשה דלוט

הגאון בעל החפץ חיים זצ"ל בקונטרס זכור למרים (פרק

ב) כתב, מצינו בתורה ראייה עד כמה גדולה מדת הבטחון, ממעשה דלוט עם שני המלאכים שבאו אליו, כאשר נסבו על ביתו אנשי סדום וחפצו להרע להם, יצא אליהם לוט בטענה שלא יעשו להם רעה 'כי על כן באו בצל קורת' (בראשית יט, ח), רצונו לומר שהם בטחו בי שאנכי אוכל להצילם מידכם, ועל כן בבקשה מכם שזה יהיה שכרם שינצלו מכל רע.

והנה נחזה אנן, הלא ידעינן מעשיו של לוט שלא היה אדם כשר כלל, כדכתיב (בראשית יג, יא) 'ויסע לוט מקדם', ואמרו חז"ל (מובא ברש"י בשם מדרש אנדה) שהסיע עצמו מקדמונו של עולם, אף על פי כן

על עצמו שררה, ולא רצה להתפרנס מעזרתם של אחרים, ופתח חנות קטנה לצורך מחייתו, אולם מרוב דביקותו לא שת לבו להשגיה על חנותו כדבעי, ואנשים נטלו סחורה מן החנות בלי לשלם, עד שנכנס לחובות גדולים, והוכרח לסגור את החנות, נשאר בעירום ובחוסר כל, והגיע עד לפת לחם כשאין בידו פרוטה לפורטה.

אחד מידידיו אשר ריחם עליו, ורצה לחלצו מעניו ומלחצו, הציע לפניו שיסע עמו למקום שבו הכירו וכיבדו מאוד את אביו הקדוש, ושם יפרסם שהוא בנו של המגיד, ובודאי רבים יבואו אליו בנדת לבם, ובעזרתם יצא ממצוקתו. ואכן נסעו שניהם יחדיו, ואותו איש השתדל לפרסם את שמו הטוב בין תושבי העיר, אך ללא הועיל, אין איש מבני העיר שת לבו אליו, ואפילו בעל האכסניא התעלם ממנו ולא הזכיר עצמו לפניו.

אחרי שעברו כמה ימים קרא הרה"ק לידידו שהביאו לשם, ובקשו לעזבו ולהניחו לבדו,

שפט בשכלו שבשכר ענין זה ראויים הם שינצלו מחמת שהם בטחו בו, ותלו את יהבם שינצלו בזכותו, ונכתב דבר זה להדיא בתורה, על אחת כמה וכמה, קל וחומר בן בנו של קל וחומר, הקב"ה בעצמו שהוא מקור הרחמים והחמלה, כאשר יבטח בו האדם באמת, בודאי יעזרנו הקב"ה להנצל מכל רע.

ומסיים החפץ חיים את דבריו בהאי לישנא: על כן אחי ורעי, אף שבזמננו תקפו עלינו צרות רבות עד שנלאינו נשוא, מכל מקום אם אך נתחזק ונבטח בה' בכל לבבינו, בוודאי יעזרנו הקב"ה ונזכר לפניו לטובה, כדכתיב (תהלים קטו, יב) 'ה' זכרנו יברך יברך את בית ישראל' וגו'.

יסוד האמונה שהכל תלוי בהנהגת ה'

הרה"ק רבי שלומקע מזעוויהל זי"ע סיפר על זקיננו הרה"ק ר' משה מזעוויהל זי"ע בנו של הרה"ק המגיד מזלאטשוב זי"ע, בהיותו אברך צעיר לימים לאחר הסתלקות אביו המגיד הקדוש מזלאטשוב, לא רצה לקבל

וכן היה, אותו האיש נסע משם, והרה"ק נשאר לבדו, ויהי לפלא, שתושבי העיר התחילו נוהרים ומתדפקים על פתח ביתו, וגם בעל האכסניה נכנס אליו והזכיר את בנו החולה, וכך חזר לביתו עם רכוש גדול.

גם מתנת אחרים הוא מידו הרחבה והמלאה

ועד היכן מגיעה חובת מידת הבטחון?! דאפילו כאשר מטה ידו, ובלית ברירה הוצרך לבוא לידי מתנת בשר ודם או לידי הלוואתם, יבטח בה' שגם היא מעשה ידי היוצר, אשר זימן לידי עזר וסיוע זה על ידי אחרים, כדברי הרה"ק מקאצק זי"ע לפרש נוסח בקשתינו בברכת המזון ואל תצריכנו וכו' לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם 'כי אם' לידך המלאה והפתוחה, דאף שלפעמים מוכרח האדם לבוא לידי אחרים, אבל 'כי אם' היינו בתנאי הדבר תלוי שיוכל ליהנות ממתנת בשר ודם, אם יודע שהכל בא מידו המלאה והפתוחה, ואין האדם הוא המסייע לו, אלא שהכל נשפע מאתו ית'.

שאלו ידידיו: הלא כאשר אני נמצא אתך לכל הפחות יכול אני לפרסם את שמך, ואיך תוכל להסתדר בלעדי, הלא אין איש היודע ומכיר אותך?! נענה הרה"ק ואמר לו: כלל יש בידינו, כאשר עושים השתדלות ואין רואים בה סימן ברכה, סימן הוא שיש פגם באמונה! התחלתי להתבונן בעצמי איזה פגם יש באמונתי, עד שבאתי להכרה זו, דהפגם הוא במה שחשבתי לעצמי שבודאי אנשים ירחמו עלי בזכותו של אבי (המגיד מוֹלֵאטְשׁוֹב), כי 'אמונה' פירושה אני איני יודע דבר, רק הקב"ה הוא המנהיג והקובע כל מה שנצרך לי, וכל רעיוני האדם ושכלו הם תהו והבל! ונמצא שכל החשבון שעשיתי בשכלי, שהאנשים המוקירים ומעריכים את זכרו של אבי בודאי יתמכו בי, הרי זו מחשבה מנוגדת ליסוד האמונה, ובודאי פגם זה גרם בעדי שלא תועיל ההשתדלות שלי, על כן אבקשך שתסע לדרכך, ואל תפרסם את שמי, אשאר אני לבדי, אתפלל כאן בבית הכנסת ולא אדבר עם איש, וה' הטוב בעיניו יעשה כפי רצונו.

גודל מידת בטחונו של ה'99

אֵיתָא בגמרא (ביצה טז, א) **תניא** אמרו עליו על שמאי הזקן, כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת, מצא בהמה נאה אומר זו לשבת, מצא אחרת נאה הימנה, מניח את השניה ואוכל את הראשונה, אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו, שכל מעשיו לשם שמים, שנאמר (תהלים סח, כ) 'ברוך ה' יום יום', פירש"י בוטח שיזדמן לו נאה לשבת.

והמהרש"א ז"ל כתב לבאר כוונת אומרו 'מדה אחרת' היתה לו, כלומר דודאי מדת שמאי מעולה וטובה היא, אלא שזה 'מדה אחרת' שיותר טובה ומעולה ממנה, דהיינו מדת הבטחון, שבוטח בהקב"ה שיזמין לו לכתחילה בהמה נאה ממנה.

והאריך בזה ביותר הרה"ק הבן איש חי זי"ע בספרו בן יהודע בגמרא הנ"ל במס' ביצה, על מאמר הנ"ל 'אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים'.

ומבאר כי במנהגו של הלל יש מדה טובה אחרת, והיא

מדת הבטחון בדרך פלא, כי יש אדם שיש לו בטחון בהש"ת על איזה דבר טוב שינתן לו, אבל לא יאמר בפני בני אדם בטוח אני שדבר זה יהיה לי (כגון שלא יאמר לחבירו, בטוח אני בה' שיתן לי מאה מיליאן דולר), משום שהוא חושש שמא לא יהיה לו דבר זה, ויבוש מאותם בני אדם שאמר להם שהוא בטוח בכך, כי יאמרו לו: היכן נבואתך?! אך יש אדם שיש לו בטחון בהש"ת בדרך פלא, שהדבר הזה הוא ברור אצלו כמאן דמנחן בכסתיה, לכן לא יחוש אם יגלה ויפרש הענין לפני בני אדם קודם שיגיע לידו.

ומפרש בזה הכתוב (תהלים כב, ה) 'בך בטחו אבותינו' וגו', שבא להורות גודל מידת הבטחון שהיה לאבותינו, שהיו אומרים מקודם ומגלים בתחילה את הדבר שהיו חפצים בו, שבוטחים עליך שיגיע להם בודאי, 'בטחו ולא בושו' שלא חששו שמא אחר כך לא יגיע להם ויבושו מאחרים.

וגם מפרש דברי הגמרא (ברכות ס, א) תנו רבנן מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך, ושמע קול צוחה

ח"ו, שהרי היה עניו אמיתי, אלא כוונתו היתה לשם שמים, כדי שהשומעים דבריו אלו שהוא מגיד מראשית אחרית, מכח הבטחון האמיתי שיש לו, ואינו חושש פן יתבדה אחר כך ויבוש ח"ו, ילמדו גם שאר בני אדם ילמדו להחזיק במדת הבטחון האמיתי הזה.

אפילו רשע הבוטח זוכה לחסד

ונחזי אנן בגודל מעלת הבטחון, שלא רק לאיש הירא והחרד לדבר ה', מועילה מידת הבטחון להמשיך עליו חסד ורחמים, אלא אפילו רשע הבוטח בה' ממשיך עליו חסד, כדאיתא בילקוט שמעוני (תהלים רמז תשי"ט) על הפסוק (תהלים לב, י) 'רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבנו', פירשו רבי אליעזר ורבי תנחום בשם רבי ירמיה אפילו רשע ובוטח בה' חסד יסובבנו.

וכן כתב הרמב"ן ז"ל בתחילת ספרו האמונה והבטחון לדקדק בלשון הכתוב (תהלים לו, ג) 'בטח בה' ועשה טוב', ברישא כתיב 'בטח בה' ואח"כ כתיב

בעיר, ואמר: מובטח אני שאין זה בתוך ביתי! עליו הכתוב אומר (תהלים קיב, ז) 'משמועה רעה לא ירא נכון לבו בטוח בה'. והביאור הוא, כי הלל הראה לעיני כל את גודל ועוצם בטחונו בהשי"ת, שאין לו שום ספק שיתקיים רצונו, ולכן אמר שברור אצלו שאין צווחה זו בתוך ביתו, ולא חשש שמא לאחר עשרה רגעים כשיגיע אל ביתו, ויראו שהצווחה היתה שם, ואז יבוש מהדברים הקודמים שאמר לפניהם מכח הבטחון ההוא, יען כי באמת היה לו בטחון אמיתי בזה, ולכן דבר זה היה ברור אצלו, כאלו הוא עומד בביתו ורואה שאין שם צווחה, ולכן גילה בטחונו זה לפני העולם, להראות להם תוקף בטחונו, שהוא מגיד מראשית אחרית, ולכן קראו עליו המקרא הזה משמועה רעה לא ירא נכון לבו בטוח בה', 'נכון לבו' דהיינו בלי תערובת שום ספק כלל ועיקר.

ומסיים את דבריו: והנה באמת מה שהיה מתכוין להראות לעיני העולם את תוקף הבטחון שיש לו, לא היה בשביל להתייחר

בגיהנום יוצא מומנו, שנאמר (ישעיהו מ, לא) 'וקווי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים', ותקוותו היא טהרתו מקוה ישראל ממש (התקוה היא כמקוה המטהרת, שהבטחון מטהר מאוד את האדם), כי הוא במדריגה עליונה שאין עושה בו פגם, 'אם חטאת מה תפעל', וזהו סוד התשובה שהוא ממש שב אל מקורו והספרא אחרא לא יכלה לו וכו'.

לבטוח בה' שהכל אצלו כטבע

בספר קדושת לוי (פרשת בשלח) מבאר דברי הגמרא (גדה לא, א) אין בעל הנם מכיר בניסו, כלומר שצריך האדם הנצרך אל הנם מהבורא ב"ה, לקבוע במחשבתו שאין זה בדרך נס, רק בחפץ הבורא תלוי הכל, שהוא בעל היכולת ורב העלילה קטן וגדול אצלו שוין (כי אצל השי"ת אינו משנה בין דולר אחד למיליאן דולר, וגם קטן שוה לגדול), ואם כך מחזיק במחוגו ואמונתו בהשי"ת ב"ה, כשהוא נצרך לשום דבר יהיה מה שיהיה אזי עושין לו ומסייעין לו, רק שצריך הבעל נס שלא יהיה מכיר

'ועשה טוב', כלומר אע"פ שאין בידך מעשים, ותדע בעצמך שאתה רשע, עכ"ז בטח בה', כי הוא בעל רחמים וירחם עליך, כמו שנאמר (תהלים קמה, ט) 'ורחמיו על כל מעשיו', רצה לומר צדיקים ורשעים (שהרי לא נאמר 'ורחמיו על כל צדיקים', אלא על כל 'מעשיו', וגם הרשעים בכלל), ואמרו (סנהדרין מו, א) בשעה שאדם מצטער שכינה מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי, ע"כ אמר בתחילה 'בטח בה', כלומר בין שתהיה צדיק בין שתהיה רשע בטח בה'.

כיוצא בזה כתב הרמח"ל ז"ל (אוצרות הרמח"ל דף רמ"ו) המקוה אע"פ שיש לו מעט מעשים טובים לא יבוש, שנאמר (ישעיה מו, כג) 'וידעת כי אני ה' אשר לא יבושו קויו', וזה כי יש לדל תקוה, ומי שהוא דל ממעשים טובים יש לו תקוה, כי ה' מתגלה עליו ומעביר כל פשעים, וזה סוף התיקון מגודל תקות כל ישראל באורך הגלות ובוטחים באמונה שיגאלו.

עוד כתב הרמח"ל ז"ל: המקוה (המקוה ובטח בה') אפילו נכנס

שיוכל לשמור את האדם ולהצילו מן המפסידים האלה, הוא הבטחון, והוא שישליך יהבו על ה' לגמרי, כאשר ידע כי ודאי אי אפשר שיחסר לאדם מה שנקצב לו, וכמו שאמרו חז"ל (ביצה טז, א) כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה וגו', וכן אמרו (יומא לח, ב) אין אדם נוגע במוכן לחבירו אפילו כמלא נימא.

ובאמת היה אדם יכול להיות יושב ובטל, וקיצבת מזונות שקצבו לו בראש השנה היתה מתקיימת, אם לא שקדם הקנס לכל בני אדם, דכתיב (בראשית ג, יט) 'בזיעת אפך תאכל לחם', על כן חייב אדם להשתדל איזה השתדלות לצורך פרנסתו, שכן גזר המלך העליון, והרי זה כמס שפורע כל המין האנושי אשר אין להמלט ממנו.

על כן הואיל וכך גזר המלך, אמרו בספרי יכול אפילו יושב ובטל יראה סימן ברכה, תלמוד לומר (דברים כה, ב) 'בכל משלח ידך אשר תעשה', שצריך אתה להשתדל ולעשות איזה פעולה, אך לא

בניסו, ולא יחשוב בדעתו זה לנס בשינוי טבע, רק שהוא דרך הטבע שהקב"ה יכול לעשות גם, כי מי שהוא חכם אין בעיניו הפרש כלל בין מי שאמר לשמן וידליק או למי שיאמר לחומץ וידליק (שהרי גם השמן שבווער הוא בדרך נס, אלא שאנו רגילים בכך), או אם הים יהיה סוער לבין שיהיה תולך כדרכו, ואצל השי"ת כל הניסים הם פשוטים אצלו, ואם כן אין זו טרחא כלל להשי"ת לעשות גם, עכ"ד.

ומכאן תימא לאלו האומרים במצבים שונים 'נאר א גם קען העלפן' (רק גם יכול לעזור), וכי יד ה' תקצר לעזור בדרך הטבע?! הלא אין זה חכמה אצלו כלל, והוא אצלו כטבע, והמאמין שיד ה' לא תקצר לעשות קטנה כגדולה, זוכה לנסים גלויים גם כהיום הזה.

יעשה השתדלות מועטת ויבטח בה'

והנה אפילו בעת צרה גדולה ביותר, צריכים להתחזק בהשי"ת שבודאי יצילו, כמו שכתב המסילת ישרים (פרק כא) אמנם מה

נה, כג) אמר רבה בר בר חנה יומא חד הוה אזלינא בהרי ההוא טייעא, הוה דרינא טונא, ואמר לי שקול יהביך ושדי אגמלאי (תרגום): לא הבינו מה הפירוש של המילה 'הבך', אמר רבה בר בר חנה יום אחד נתליתי בדרך לסוחר ערבי, נשאתי משא על כתפי, ואמר לי אותו הערבי טול יהבך והשלך אותו על הגמל שלי, ומכך הכנתי ש'הבך' פירושו משא. וכך הוא הביאור בפסוק הקב"ה אומר לדוד השלך על ה' את עול דאגותיך ובטח בו שהוא ישאם במקומך, שהרי ה' אינו עוזב את הצדיק, ולעולם יצילו שלא יתמוטט).

ומתאמרא משמיה דהרה"ק מקאצק זי"ע,
דהפירוש הוא, כי החכמים לא ידעו עד היכן מידת הבטחון בה' מגעת, וזהו 'לא ידעו רבנן'. על כך סיפר רבה בר בר חנה את המעשה שאירע לו, שהרי הוא לא ביקש מהסוחר שיתן לו רשות להניח את תרמילו ושקו על הגמל, אלא הסוחר פנה אליו מדעת עצמו, ומכאן למדנו שאין אדם צריך לחזר אחר הסיבה, אלא הסיבה חוזרת אחריו, וזו היא מידת הבטחון שינהג בה אף בענין פרנסה.

שההשתדלות היא המועילה, אלא שההשתדלות מוכרחת, וכיון שהשתדל הרי יצא ידי חובתו, וכבר יש מקום לברכת שמים שתשרה עליו, ואינו צריך לבלות ימיו בחריצות והשתדלות יתירה, וזהו מה שכתב דוד המלך ע"ה (תהלים עה, ז) 'כי לא ממוצא וממערב' וגו', 'כי אלהים שופט' וגו', ושלמה המלך ע"ה אמר (משלי כג, ד) 'אל תיגע להעשיר מבינתך חדל'.

אלא הדרך האמיתית היא דרכם של חסידים ראשונים,
שעושים תורתם קבע ומלאכתם עראי, וזה וזה נתקיים בידם, דכיון שעשה אדם קצת מלאכה, משם והלאה אין לו אלא לבטוח בקונו, ולא להצטער על שום דבר גשמי, אז תשאר דעתו פנויה ולבו מוכן לחסידות האמיתית ולעבודה התמימה.

לבטוח בה' ולא לחזר אחרי הסיבה

איתא בגמרא (ראש השנה כו, ב) לא הוו ידעי רבנן מאי 'השלך' על ה' יהבך והוא יכלכלך' (תהלים

ע"י הבטחון מקבלים גם הכלים
הנכונים

וכן ידוע בשם הרה"ק הצמח צדק
מלויבאוויטש זי"ע לרמז בדברי
הכתוב (תהלים נה, כג) 'השלך על ה'
יהבך והוא יכלכלך', דלפעמים יש
בני אדם הבוטחים בה', אבל אין
לו להם הכלים הנכונים אשר בהם
יוכלו לקבל ההשפעות, שאינם
יודעים איך עושים כלים אלו, לזה
אמר הכתוב 'השלך על ה' יהבך'
דאם משליך וזורק את יהבו לה'
בבטחון גמור, 'והוא יכלכלך',
(שהוא לשון כלים) אזי יקבל במתנה
מלמעלה גם את הכלים, שיהיה
לו היכן לקבל ולדחכים ולשמור
על ההשפעות.

כפי הבטחון כך מושיעו ה'

ומצאתי מכתב שכתב הגאון רבי
זונדל סלאנט זצוק"ל
מרבני ירושלים, לאיש אחד שנצרך

לישועה גדולה, וזה לשונו: שלחתי
לך סכום קטן, אמנם אל תבטח
בזה, כי זהו שלא יבוא עורך בנס
נגלה, אמנם העיקר לבטוח בה'
בכל לבבך ואל בינתך אל תשען,
ולא תעשה יתר ההשתדלות וכו',
ותחזור תמיד פסוקי בטחון וישועה
וכו', כידוע שהבורא יתברך שמו
משגיח בכל רגע בכל אדם
בפרטיות ענינו, וכמו שהאדם
פונה את לבו לה' כן ה' פונה
להשגיח עליו, כמו שכתוב (תהלים
קכא, ה) 'ה' צלך', ואם פונה אל
השי"ת יותר, הקב"ה משגיח עליו
יותר, כדאיתא במדרש 'ה' צלך',
מה הצל הזה כשאתה מראה לו
אצבע אחת הוא מראה אותך
אצבע אחת, ואם כל היד מראה
כנגד כל היד, כן הקב"ה כדרך
שבא האדם לראות כך בא ליראות
וכו', ואין לנו להשען אלא על
אבינו שבשמים, כי אם הוגה ורחם
כרוב חסדיו, ולא יזנח לעולם ה'.

כס"ד

אתה זקוק לישועה? שירובים? רפואות? פרנסה?

האלמנות והיתומים בבית שמש הם התשובה לזה!
תשמח את לבבם של 720 נפשות של היתומים והאלמנות בעיר בית שמש
והקב"ה ישמח את שלך בכל מילי דמייבב

ארגון לחמי מרדכי

שעומד תחת נשיאות הגה"צ רבי מאיר איתמר רוזנבוים שליט"א

שולחים מדי שבת בשבתו חבילות גדולות של בשר, ודגים, חלות, דיפס, מזונות,
קוגלעך, ממתקים ומתנות עבור היתומים וכו' עד לפתח ביתם של

**720 נפשות של אלמנות ויתומים
בעיר בית שמש**

זכות חבילה
לאלמנה ויתומים לשנת
\$250

24 שעות במתן בסתר האט ליינ - 845-286-1007

או ע"י הקוויקפעי
3875090@gmail.com

או ע"י דאנרס פאונד OJC פלעטשער וכו' וכו'
LACHMEI MORDCHAI Tax I.D.# 87-1279722

אשריר בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא